НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № 51-554-04-443
Дата 24 / 11 2025 г.

ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
51-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

12
16

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
КОМИСИЯТА ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 79, ал.1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, внасяме писмено предложение за изменение и допълнение на приетия на 20.11.2025г. на първо гласуване Законопроект за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2026г., сигн. 51-502-01-64, внесен от Министерски съвет, както следва:

1. В §20 се създава нова т. 4 както следва:

"**4.** Създава се нов чл. 95б както следва:
Чл. 95б. (1) Университетските лечебни заведения, които са държавни или общински публични предприятия по смисъла на Закона за публичните предприятия, са длъжни да изпълняват програми за подкрепа и развитие на лекарите специализанти, възложени по реда на чл. 7 от Закона за публичните предприятия.
(2) Програмите по ал. 1 имат за цел да създават условия за достойно възнаграждение, професионално развитие, безопасна и стимулираща работна среда и мотивиране на лекарите специализанти за дългосрочна професионална реализация в страната.
(3) Финансирането на програмите се осигурява от държавния или общинския бюджет като разходи за изпълнение на възложени обществени услуги по смисъла на чл. 7 от Закона за публичните предприятия и се отразява в отчетността на лечебното заведение.
(4) Изпълнението на програмите е задължително условие за придобиване и поддържане на акредитация на лечебното заведение като университетска болница.
(5) Лечебно заведение, което не изпълнява изискванията по този член, подлежи на санкции, включително временно ограничаване или отнемане на акредитацията за обучение на специализанти и други мерки, предвидени в наредбата по ал. 6.
(6) Условията и редът за изпълнение, контрол и налагане на санкции по този член се определят с наредба на министъра на здравеопазването, съгласувана с министъра на образованието и науката и министъра на финансите."

2. Създава се нов §20а както следва:

"**§20а**. В Закона за публичните предприятия (обн., ДВ, бр. 79 от 2019 г.; изм., бр. 100 от 2019 г., бр. 85 и 96 от 2020 г., бр. 11 от 2021 г., бр. 84 от 2023 г. и бр. 72 и 79 от 2024 г.) в чл.7 се създава нова ал.4 както следва:

(4) Възлагането на задължения по ал. 1 може да включва програми за устойчиво развитие на човешките ресурси в публичните предприятия, включително мерки за обучение, професионално развитие, кариерно израстване и задържане на персонал, когато това е необходимо за изпълнението на цели на публичната политика в области като здравеопазване и други сектори от обществен интерес. Неизпълнението на възложените задължения за извършване на обществена услуга е основание за търсене на отговорност от ръководния орган на публичното предприятие по реда на този закон и друг приложим закон. "

МОТИВИ

Предложенията се правят между първо и второ гласуване по Законопроекта за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2026 г. и са насочени към устойчиво развитие на човешките ресурси в здравеопазването, по-конкретно - към подкрепа и задържане на лекарите специализанти в университетските лечебни заведения, които изпълняват ключови функции както по лечение, така и по обучение на бъдещите специалисти. Недостигът на лекари поставят под въпрос дългосрочната устойчивост на системата и правят необходима целенасочена политика за подкрепа на специализантите.

С предложението за създаване на нов чл. 95б в Закона за лечебните заведения се въвежда ясно задължение университетските лечебни заведения, които са държавни или общински публични предприятия, да изпълняват програми за подкрепа и развитие на лекарите специализанти, възложени по реда на Закона за публичните предприятия. В тези програми се акцентира върху достойно възнаграждение, професионално развитие, безопасна и стимулираща работна среда и мотивиране за дългосрочна реализация в страната. Финансирането им като разход за възложена обществена услуга от държавния или общинския бюджет обвързва пряко ресурсите, предвидени и в бюджета на НЗОК, с гарантиране на необходимия кадрови капацитет за качествено оказване на медицинска помощ. Обвързването на изпълнението на тези програми с акредитацията на лечебното заведение като

университетска болница допълнително стимулира ръководствата да провеждат активна кадрова политика, а предвидените санкции при неизпълнение създават реални последици при неглижиране на задълженията към специализантите.

Изменението в Закона за публичните предприятия, чрез създаването на нова ал. 4 в чл. 7, има за цел да осигури хоризонтална правна рамка за програми за устойчиво развитие на човешките ресурси в публичните предприятия, включително в здравния сектор. Възможността такива програми изрично да бъдат възлагани като задължения за извършване на обществена услуга позволява кадровите политики - обучение, кариерно израстване и задържане на персонала - да се третират като част от изпълнението на публични политики, а не като второстепенен елемент. Въвеждането на отговорност на ръководните органи при неизпълнение на тези задължения укрепва управленската дисциплина и гарантира, че публичните средства, включително тези, които минават през бюджета на НЗОК, ще се използват целево за поддържане и развитие на ключовия човешки ресурс.

В съвкупност, предлаганите изменения в Закона за лечебните заведения и Закона за публичните предприятия създават координирана нормативна основа за провеждане на последователна държавна политика по отношение на лекарите специализанти и персонала в публичните предприятия в сектора здравеопазване. Те обвързват финансовите параметри на бюджета на НЗОК за 2026 г. с конкретни ангажименти за развитие и задържане на кадрите в университетските болници, което е ключово условие за гарантиране на достъпа до качествено лечение и за устойчивото функциониране на здравната система в дългосрочен план.

ВНОСИТЕЛ:

ALEXANDER DIMITROV SIMIDCHIEV
Digitally Signed with a Qualified E-Signature. Qualified Time-stamped. Date: 24.11.2025 14:02:27 Z Compliant with eIDAS.